

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2024. gada 18. janvārī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Transports – Direktīva 2006/126/EK – 7. panta 1. un 3. punkts – Vadītāja apliecība – Izsniegšana, derīguma termiņš un atjaunošana – Fiziskā un garīgā piemērotība transportlīdzekļa vadīšanai – Veselības pārbaudes – Regularitāte – Dokuments, kas apliecina vadītāju psiholoģisko piemērotību

Lietā C-227/22

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, kuru iesniegusi *Administrativen sad – Gabrovo* (Gabrovas Administratīvā tiesa, Bulgārija) iesniegusi ar 2022. gada 22. marta lēmumu un kas Tiesā registrēts 2022. gada 31. martā, tiesvedībā

IL

pret

Regionalna direksia “Avtomobilna administratsia” Plewen,

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētāja K. Jirimēe [*J. K. Jürimäe*], Tiesas priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], kas pilda trešās palātas tiesneša pienākumus, tiesneši N. Pisarra [*N. Piçarra*], N. Jēskinens [*N. Jääskinen*] (referents) un M. Gavalecs [*M. Gavalec*],

ģenerālvokāts: P. Pikamēe [*P. Pikamäe*],

sekretārs: R. Stefanova-Kamiševa [*R. Stefanova-Kamisheva*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2023. gada 3. maija tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko snieguši:

- IL vārdā – *M. Hristov, advokat,*
- Bulgārijas valdības vārdā – *T. Mitova, S. Ruseva un L. Zaharieva, pārstāves,*
- Eiropas Komisijas vārdā – *P. Messina, N. Nikolova un N. Yerrell, pārstāvji,*

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2023. gada 13. jūlija tiesas sēdē,

* Tiesvedības valoda – bulgāru.

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2006/126/EK (2006. gada 20. decembris) par vadītāju apliecībām (OV 2006, L 403, 18. lpp.) 7. panta 1. un 3. punktu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp Bulgārijas valstspiederīgo IL un *Regionāla direkcija "Avtomobilna administratsia" Pleven* (Plevenas reģionālā direkcija "Autotransporta līdzekļu administrācija", Bulgārija) par lēmumu, ar kuru IL ir uzlikts administratīvais sods, pamatojot ar to, ka viņš pārbaudes uz ceļa laikā nevarēja uzrādīt derīgu izziņu par psiholoģisko piemērotību, kā tas ir prasīts valsts tiesībās.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Direktīvas 2006/126 8. un 9. apsvērumā ir teikts:
 - (8) Ceļu satiksmes drošības dēļ būtu jāparedz minimālās prasības, lai varētu saņemt vadītāja apliecību. Ir jāaskaņo standarti braukšanas eksāmeniem un vadītāju apliecību izsniegšanai. Lai to varētu izdarīt, būtu jādefinē attiecīgās zināšanas, braukšanas prasmes un stils; lai varētu vadīt mehāniskus transportlīdzekļus, uz tiem būtu jābalsta braukšanas eksāmens, un no jauna jādefinē minimālie fiziskas un garīgas piemērotības standarti, kam jābūt ievērotiem, lai varētu vadīt šādus transportlīdzekļus.
 - (9) Cilvēku vai kravu pārvadāšanai izmantojamu transportlīdzekļu vadītājiem būtu jāsniedz pierādījumi, ka viņi, saņemot vadītāja apliecību, kā arī regulāri pēc tam atbilst fiziskas un garīgas piemērotības minimālajiem standartiem, kas ļauj vadīt transportlīdzekļus. Regulāras pārbaudes, ko atkārtoti veic saskaņā ar attiecīgas valsts noteikumiem par minimālo standartu ievērošanu, atvieglos personu brīvu pārvietošanos, palīdzēs izvairīties no konkurences izkropļojumiem un labāk ņems vērā tādu transportlīdzekļu vadītāju atbildību. Dalībvalstis var paredzēt ārsta pārbaudes kā garantiju tam, ka ir ievēroti minimālie fiziskas un garīgas piemērotības standarti, lai vadītu citus transportlīdzekļus. Pārskatāmības dēļ šādām pārbaudēm būtu jāsakrīt ar vadītāju apliecību atjaunošanu, un tādējādi to noteiktu apliecības derīguma termiņš."
- 4 Šīs direktīvas 1. panta 1. punktā ir paredzēts:

"Dalībvalstis saskaņā ar šo direktīvu ievieš tādu attiecīgas valsts vadītāja apliecību, kam pamatā ir I pielikumā aprakstītais Kopianas paraugs. Emblēma Kopianas parauga vadītāja apliecības pirmajā pusē satur vadītāja apliecību izdevušās dalībvalsts atšķirības zīmi."
- 5 Saskaņā ar minētās direktīvas 2. panta 1. punktu:

"Dalībvalstu izdotās vadītāju apliecības tiek savstarpēji atzītas."

6 Šīs pašas direktīvas 4. panta 1. punkts ir formulēts šādi:

“Vadītāja apliecība, kas paredzēta 1. pantā, dod tiesības vadīt turpmāk definētu kategoriju pašgājējus transportlīdzekļus. To var izsniegt, kad sasniegts katrai kategorijai norādītais vecuma cenzs. [..]”

7 Direktīvas 2006/126 7. pantā “Izsniegšana, derīguma termiņš un atjaunošana” ir noteikts:

“1. Vadītāju apliecības izsniedz tikai šādiem pretendentiem:

a) kas ir izturējuši braukšanas prasmes un stila pārbaudi un teorētisku zināšanu pārbaudi un atbilst medicīniskiem standartiem saskaņā ar II un III pielikumu;

[..]

2.

[..]

b) Sākot no 2013. gada 19. janvār[a], dalībvalstu izsniegtām C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 un D1E kategorijas vadītāju apliecībām administratīvais derīguma termiņš ir 5 gadi;

[..]

3. Beidzoties vadītāju apliecību administratīvā derīguma termiņam, to atjaunošanai nepieciešami:

a) C, CE, C1, C1E, D, DE, D1, D1E kategorijas vadītāju apliecībām –apliecinājums, ka joprojām pastāv atbilstība III pielikumā izklāstītajiem minimālajiem fiziskas un garīgas piemērotības standartiem; un

[..]

Dalībvalstis var ierobežot iesācējiem vadītājiem izsniegto jebkuras kategorijas vadītāju apliecību administratīvā derīguma termiņu, kas noteikts 2. punktā, lai tādiem vadītājiem piemērotu konkrētus pasākumus, kas vērsti uz satiksmes drošības uzlabošanu.

Dalībvalstis var ierobežot iesācējiem vadītājiem izsniegto pirmo C un D kategorijas vadītāju apliecību administratīvā derīguma termiņu līdz 3 gadiem, lai varētu tādiem vadītājiem piemērot konkrētus pasākumus, lai uzlabotu satiksmes drošību.

Dalībvalstis var ierobežot individuālo jebkuras kategorijas vadītāju apliecību administratīvā derīguma termiņu, kas noteikts 2. punktā, ja konstatē vajadzību piemērot biežākas medicīniskās apskates vai citus konkrētus pasākumus, piemēram, ierobežojumus satiksmes noteikumu pārkāpējiem.

[..]”

8 Šīs direktīvas II pielikuma I sadaļas "Vadītāju prasmes pārbaūžu minimālās prasības" 9. punktā ir noteikts:

"9.1. Katrā iepriekšminētajā braukšanas situācijā izvērtējumam jāatspoguļo tas, cik viegli pretendents kontrolē transportlīdzekli, un viņa parādītās spējas pilnīgi droši piedalīties ceļa satiksmē. Eksaminētājam pārbaudes laikā jājūtas droši. [..]

Braukšanas eksaminētāji jāapmāca pareizi izvērtēt pretendentu spēju braukt droši. [..]

9.2. Izvērtējumā braukšanas eksaminētāji pievērš īpašu uzmanību tam, vai pretendents braucot parāda sargājošu un draudzīgu izturēšanos. Tam būtu jāatspoguļo braukšanas stils kopumā un braukšanas eksaminētājam būtu jāņem vērā vispārējais priekšstats par pretendentu. Tas aptver piemērotu un noteiktu (drošu) braukšanu, ņemot vērā ceļa un laika apstākļus, ņemot vērā pārējo satiksmi, ņemot vērā pārējo satiksmes dalībnieku (īpaši – neaizsargātāko) intereses un paredzēšanas spēju.

[..]"

9 Minētās direktīvas III pielikumā "Minimālie fiziskas un garīgas piemērotības standarti, lai vadītu mehānisku transportlīdzekli" ir noteikts:

"Definīcijas

1. Šajā pielikumā transportlīdzekļu vadītājus iedala divās grupās:

[..]

1.2. 2. grupa:

C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 un D1E kategorijas transportlīdzekļu vadītāji;

[..]

Veselības pārbaudes

[..]

4. 2. grupa:

pirms pretendentiem pirmoreiz izsniedz transportlīdzekļa vadītāja apliecību, viņi iziet veselības pārbaudi, un turpmāk vadītājiem, atbilstīgi vietējai valsts sistēmai tajā dalībvalstī, kur viņi pastāvīgi uzturas, jāiziet veselības pārbaude ik reizi, kad tiek atjaunota viņu vadītāja apliecība.

5. Dalībvalstu noteiktie standarti par transportlīdzekļa vadītāja apliecību izdošanu un turpmāku atjaunošanu var būt stingrāki, nekā tas paredzēts šajā pielikumā.

[..]

Garīgas darbības traucējumi

1. grupa:

13.1. Transportlīdzekļa vadītāja apliecības neizdod un neatjauno pretendentiem vai vadītājiem, kas slimo ar:

- nopietniem garīgas darbības traucējumiem, iedzimtiem vai iegūtiem slimības, traumas vai neiroķirurģiskas operācijas dēļ,
- nopietnu garīgu atpalcību,
- nopietniem braukšanas stila traucējumiem vecuma dēļ; vai ar personības traucējumiem, kas nopietni pasliktina spriestspēju, rīcību vai piemērošanās spējas,

izņemot, ja pieteikumu pamato apstiprināts medicīniskais atzinums un vajadzības gadījumā tik veiktas regulāras veselības pārbaudes.

2. grupa:

13.2. Kompetenta medicīnas iestāde sniedz pienācīgus apsvērumus par papildu risku un bīstamību, kas saistīta ar šajā grupā iekļauto transportlīdzekļu vadīšanu.

[..]

Bulgārijas tiesības

10 Saskaņā ar *Zakon za balgarskite lichni dokumenti* (Likums par Bulgārijas personu apliecinošiem dokumentiem) 51. panta 4. punktu:

“C, CE, C1, C1E, D, DE, D1, D1E un T kategorijas vadītāju apliecībām derīguma termiņš ir 5 gadi.”

11 2006. gada 15. maija *Naredba n° 36 za iziskvaniyata za psihologicheska godnost i usloviyata i reda za provezhdane na psihologicheskite izsledvaniya na kandidati za pridobivane na pravosposobnost za upravlenie na MPS, na vodachi na MPS i na predsedатели na izpitni komisii i za izdavane na udostovereniya za registratsiya za izvarshvane na psihologicheski izsledvaniya* (Noteikumi Nr. 36 par psiholoģiskās piemērotības standartiem, kā arī nosacījumiem un kārtību, kādā veic psiholoģiskās pārbaudes transportlīdzekļa vadītāja apliecības pretendentiem, vadītājiem un braukšanas eksāmenu komisiju priekšsēdētājiem, kā arī kādā izsniedz reģistrācijas apliecības par psiholoģisko pārbaūžu veikšanu, turpmāk tekstā – “Noteikumi Nr. 36/2006”) 8. panta 1., 2. un 4. punkta redakcija ir šāda:

“1. Izziņu par psiholoģisko piemērotību attiecīgās personas uzrāda katru reizi, stājoties darbā un veicot taksometra vadītāja vai transportlīdzekļa vadītāja darbību sabiedriskā pasažieru transporta un kravu pārvadājumos, kā arī braukšanas eksāmena komisiju priekšsēdētāja amatā.

2. Izziņa par psiholoģisko piemērotību ir derīga trīs gadus no izsniegšanas dienas.

[..]

4. Personas, kas minētas 1. punktā, reizi trijos gados no pēdējās izziņas izsniegšanas dienas veic psiholoģiskās piemērotības pārbaudi.”

- 12 2002. gada 1. oktobra *Naredba n° 1-157 za usloviyata i reda za izdavane na svidetelstvo za upravljenje na motorni prevozni sredstva, otcheta na vodachite i tyahnata distsiplina* (Noteikumi Nr. 1-157 par vadītāju apliecību izsniegšanas nosacījumiem un kārtību, transportlīdzekļu vadītāju reģistru un viņu disciplīnu) 13. panta 1. punkts ir formulēts šādi:

“Vadītāja apliecību pirmoreiz izsniedz, pamatojoties uz protokola par nokārtotu braukšanas eksāmenu oriģinālu, ko *ex officio* nosūta *Drzhavna avtomobilna inspektsiya* [(Valsts autoinspekcija, Bulgārija)] attiecīgā reģionālā nodaļa; šajā ziņā persona iesniedz:

1. pieteikuma veidlapu, kurai pievienoti dokumenti atbilstoši *Pravilnik za izdavane na balgarskite lichni* [(Noteikumi par Bulgārijas personu apliecinošu dokumentu izsniegšanu)];

[..]

3. ģimenes ārsta, satiksmes nozares medicīnisko ekspertu komisiju (*TOLEK*) vai centrālās medicīniskās ekspertu komisijas transporta jautājumos (*TTSLEK*) izsniegtu izziņu, kas apliecina transportlīdzekļa vadītāja/vadītāja apliecības pretendenta fizisko piemērotību transportlīdzekļa vadītāja apliecības atjaunošanai/transportlīdzekļa vadītāja apliecības iegūšanai;

4. kopiju izziņai par psiholoģisko piemērotību C1, C, D1, D un Ttm (tramvajs) kategorijas vadītāja apliecības izsniegšanai;

5. kopiju apliecībai par autovadītāju pirmās palīdzības sniegšanas ceļu satiksmes negadījumos kursa pabeigšanu;

6. [personas] apliecinājumu, ka tās pastāvīgā dzīvesvieta nav citā Eiropas Savienības dalībvalstī un ka tai nav derīgas Eiropas Savienības dalībvalsts izsniegtas vadītāja apliecības;

[..].”

- 13 Saskaņā ar 2002. gada 1. oktobra Noteikumu Nr. 1-157 15. panta 2. punktu:

“Lai atjaunotu [vadītāja apliecību] saskaņā ar 1. punktu, transportlīdzekļa vadītājs iesniedz 13. panta 1. punkta 1., 3. un 6. apakšpunktā minētos dokumentus, kā arī iepriekšējo vadītāja apliecību.”

- 14 Saskaņā ar *Zakon za dvizhenieto po patishtata* (Ceļu satiksmes likums) 178.c panta 5. punktu ikvienam, kas veic taksometru pārvaldījumus, braucienus savā vārdā vai transporta vai kravas pārvaldījumus bez derīgas izziņas par psiholoģisko piemērotību, uzliek naudas sodu 500 Bulgārijas levu (BGN) (aptuveni 255 EUR).

- 15 Atbilstoši *Dopalnitelnite rasporedbi na Zakona za ismenenie i dopalnenie na Zakona za dvizenieto po patishtata* (Likuma, ar ko groza un papildina Ceļu satiksmes likumu, papildu noteikumi) 35. panta 3. punktam ar Ceļu satiksmes likumu ir ieviestas Direktīvas 2006/126 prasības.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 16 IL ir derīga vadītāja apliecība C, CE, C1, C1E, D, DE, D1, D1E un TCT kategorijas mehānisko transportlīdzekļu vadīšanai. Viņa vadītāja apliecība ir derīga no 2019. gada 28. novembra līdz 2024. gada 28. novembrim.

- 17 2021. gada 4. augustā kontrolējošā struktūra apturēja IL pārbaudei, kad viņš, veicot kravu komercpārvadājumus, vadīja vilcēju, kuram bija piestiprināta puspiekabe. Pārbaudes laikā tika konstatēts, ka viņš nevar uzrādīt derīgu izziņu par psiholoģisko piemērotību. Pēdējā viņam izsniegtā izziņa par psiholoģisko piemērotību bija izdota 2017. gada 7. oktobrī un derīga līdz 2020. gada 7. oktobrim.
- 18 Kontrolējošā struktūra konstatēja administratīvu pārkāpumu Noteikumu Nr. 36/2006 8. panta 1. punkta pārkāpuma dēļ, jo IL nebija iesniedzis derīgu izziņu par psiholoģisko piemērotību. Pamatojoties uz Ceļu satiksmes likuma 178.c panta 5. punktu, Plevenas reģionālās direkcijas "Autotransporta līdzekļu administrācija" direktors 2021. gada 24. augustā pieņēma lēmumu, ar kuru IL tika uzlikts naudas sods 500 BGN (aptuveni 255 EUR) par šī 8. panta 1. punktā konstatēto pārkāpumu.
- 19 IL apstrīdēja šo naudas sodu *Rayonen sad Sewliewo* (Sevlijevas rajona tiesa, Bulgārija), būtībā argumentējot, ka Noteikumu Nr. 36/2006 8. panta 1. punkts un Ceļu satiksmes likuma 178.c panta 5. punktā noteiktais naudas sods ir pretrunā Direktīvas 2006/126 normām.
- 20 Šī tiesa, atsaukdamās uz minētās direktīvas III pielikuma 4. punktu, nosprieda, ka dalībvalsts var noteikt transportlīdzekļu vadītājiem papildu stingrākas prasības attiecībā uz regulāro pārbaūžu veikšanas biežumu un ar 2021. gada 10. decembra spriedumu apstiprināja 2021. gada 24. augusta lēmumu.
- 21 IL iesniedza kasācijas sūdzību *Administrativen sad – Gabrovo* (Gabrovas Administratīvā tiesa, Bulgārija), iesniedzējtiesā, kuras ieskatā Direktīvas 2006/126 noteikumi ir neviennozīmīgi un zināmā mērā pretrunīgi.
- 22 Pirmkārt, tā uzsver, ka saskaņā ar šīs direktīvas 9. apsvērumu pierādījums par to, ka ir ievēroti pasažieru vai kravu pārvadāšanai izmantojamu transportlīdzekļu vadītāju garīgas un fiziskas piemērotības minimālie standarti, ir jāsniedz, saņemot vadītāja apliecību, kā arī periodiski pēc tam. Tajā esot skaidri ieteikts, ka veselības pārbaudēm šajā sakarā būtu jāsakrīt ar vadītāja apliecības atjaunošanu un tādējādi tām esot jābūt noteiktām atbilstoši apliecības derīguma termiņam. Otrkārt, tā precizē, ka Direktīvas 2006/126 III pielikuma 4. punktā dalībvalstīm ir ļauts valsts tiesību aktos pēc saviem ieskatiem noteikt veselības pārbaūžu laika intervālus 2. grupas (C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 un D1E kategorija) transportlīdzekļu vadītājiem un šie intervāli var atšķirties no vadītāja apliecības derīguma termiņa.
- 23 Ņemot vērā iepriekš minēto, iesniedzējtiesai ir šaubas par to, vai saskaņā ar Direktīvas 2006/126 normām dalībvalstis ir tiesīgas pieprasīt 2. grupas transportlīdzekļu vadītājiem iziet veselības pārbaudes, lai noteiktu viņu fizisko un garīgo piemērotību, laika intervālos, kas ir īsāki par vadītāja apliecības derīguma termiņu, un papildus vadītāja apliecībai pieprasīt atsevišķu dokumentu, ar ko tiek apliecināta šī piemērotība, vai arī tas, ka šo kategoriju transportlīdzekļu vadītājiem ir derīga vadītāja apliecība, ir pietiekams apliecinājums šai piemērotībai, jo tā jau ir konstatēta, izsniedzot vai atjaunojot vadītāja apliecību.
- 24 Ar 2022. gada 27. maija rīkojumu, kas Tiesas kancelejā reģistrēts 2022. gada 30. maijā, iesniedzējtiesa nolēma iesniegt lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu papildinājumu, kurā tā norāda, ka tai arī ir radies jautājums par to, vai Bulgārijas tiesību aktos paredzētais sods transportlīdzekļa vadītājam ar derīgu C, CE, C1, C1E, D, DE, D1, D1E un TCT kategoriju vadītāja apliecību, kurš kontrolējošai struktūrai nevar uzrādīt izziņu par psiholoģisko piemērotību, jo tai ir beidzies derīguma termiņš, ir pretrunā Direktīvā 2006/126 paredzētajam sinhronizētajam vadītāja

tiesību un fiziskas un garīgas piemērotības veselības pārbaūžu administratīvajam derīguma termiņam, vai arī tas, ka kontrolējošā struktūra piemēro valsts tiesību normas, rada Savienības tiesību pārkāpumu.

25 Šādos apstākļos *Administrativen sad – Gabrovo* (Gabrovas Administratīvā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) Vai ar Direktīvas 2006/126 tiesību normām dalībvalstīm tiek paredzēta iespēja C, CE, C1, C1E, D, DE, D1, D1E kategoriju transportlīdzekļu vadītājiem pieprasīt, lai veselības pārbaudes fiziskās un garīgās piemērotības noteikšanai viņi veiktu laika intervālos, kas ir īsāki par vadītāja apliecības derīguma termiņu, un šajā ziņā pieprasīt atsevišķu dokumentu (papildus vadītāja apliecībai), ar ko tiek apliecināta viņu piemērotība? Vai arī derīgas iepriekš minēto kategoriju autovadītāja apliecības esamība apliecina arī transportlīdzekļa vadītāja fizisko un garīgo piemērotību, jo šī piemērotība jau tika konstatēta, pirmoreiz izsniedzot vai atjaunojot vadītāja apliecību?
- 2) Vai ar Direktīvas [2006/126] 7. panta 1. punktu, kā arī ar šīs direktīvas 8. un 9. apsvērumu tiek pieļauts tāds valsts tiesiskais regulējums, kāds tiek aplūkots šajā lietā, kurā papildus vadītāju prasmes pārbaūžu minimālajām prasībām (Direktīvas [2006/126] II pielikums) un minimālajiem fiziskas un garīgas piemērotības standartiem (Direktīvas [2006/126] III pielikums) ir paredzēti papildu nosacījumi, lai noteiktu transportlīdzekļu vadītāju, kuri pārvadā pasažierus un/vai kravas, fizisko un garīgo piemērotību?
- 3) Ja uz [otro] jautājumu tiek atbildēts apstiprinoši: vai uz šīm prasībām attiecas Direktīvā [2006/126], it īpaši tās 9. apsvēruma [ceturtajā] teikumā, kā arī 7. panta 3. punktā paredzētais noteikums par vadītāja apliecību administratīvā derīguma termiņa un veselības pārbaūžu sinhronizēšanu saistībā ar minimālo fiziskas un garīgas piemērotības standartu piemērošanu?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

- 26 Ar saviem jautājumiem, kuri ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2006/126 7. panta 1. un 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie liedz dalībvalstij noteikt pienākumu C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 un D1E kategorijas transportlīdzekļu vadītāja apliecību turētājiem, kuru fiziskā un garīgā piemērotība transportlīdzekļa vadīšanai ir tikusi pārbaudīta, izsniedzot šo vadītāja apliecību, un kuru mērķis ir strādāt par transportlīdzekļu, kas paredzēti personu vai kravu pārvadāšanai, vadītājiem, papildus viņu vadītāja apliecībai būt apgādātiem arī ar izziņu par psiholoģisko piemērotību, kuras derīguma termiņš ir īsāks par minētās apliecības derīguma termiņu.
- 27 Šajā ziņā jāatgādina, ka ar Direktīvu 2006/126 – kā tas izriet no tās preambulas 8. apsvēruma – ir veikta minimālo prasību saskaņošana tās 1. pantā paredzētās vadītāja apliecības izsniegšanai. Šie nosacījumi it īpaši ir definēti šīs direktīvas 4. un 7. pantā un tostarp attiecas uz prasīto minimālo vecumu, prasmēm vadīt transportlīdzekli, pārbaudījumiem, kas ir jānokārto pretendētājam, un viņa dzīvesvietu izdevējas dalībvalsts teritorijā. Šīs vadītāja apliecības iegūšanas nosacījumu saskaņošanas mērķis tostarp ir radīt priekšnosacījumus minētās apliecības savstarpējai atzīšanai, kā arī veicināt ceļu satiksmes drošības uzlabošanu (šajā ziņā skat. spriedumu, 2017. gada 26. oktobris, I, C-195/16, EU:C:2017:815, 43., 44. un 51. punkts).

- 28 Atbilstoši Direktīvas 2006/126 7. panta 1. punkta a) apakšpunktam vadītāja apliecība tiek izsniegta tikai pretendentiem, kas ir izturējuši braukšanas prasmes un stila pārbaudi, kā arī teorētisku zināšanu pārbaudi un atbilst ar fizisko un garīgo piemērotību saistītiem medicīniskiem standartiem saskaņā ar direktīvas II un III pielikumu. Turklāt minētās direktīvas 7. panta 3. punkta a) apakšpunktā ir noteikts, ka vadītāja apliecības atjaunošana ir atkarīga no tā, vai C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 un D1E kategorijas transportlīdzekļu vadītāju apliecību turētāji atbilst minētajiem minimālajiem fiziskas un garīgas piemērotības standartiem.
- 29 Līdz ar to no šīm Direktīvas 2006/126 normām izriet, ka C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 un D1E kategorijas transportlīdzekļu vadītāja apliecību turētāju, tostarp personu, kuras strādā kā profesionāli vadītāji, garīgā piemērotība jau ir novērtēta un apliecināta šo apliecību izsniegšanas un atjaunošanas brīdī, lai it īpaši izpildītu ceļu satiksmes drošības prasību.
- 30 Šajā kontekstā attiecībā uz fizisko un garīgo piemērotību transportlīdzekļa vadīšanai ir jānorāda, pirmkārt, ka saskaņā ar Direktīvas 2006/126 III pielikuma 5. punktu dalībvalsts, izsniedzot vadītāja apliecību vai to vēlāk atjaunojot, var pieprasīt veikt stingrāku veselības pārbaudi, nekā šajā pielikumā minētās (šajā ziņā skat. spriedumu, 2012. gada 1. marts, *Akyüz*, C-467/10, EU:C:2012:112, 54. punkts).
- 31 Otrkārt, attiecībā uz 2. grupas vadītājiem, proti, tādiem C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 un D1E kategorijas transportlīdzekļu vadītājiem kā IL, šī III pielikuma 13.2. punkts ļauj dalībvalstu kompetentajām medicīnas iestādēm ņemt vērā papildu risku un bīstamību, kas saistīta ar šajā grupā iekļauto transportlīdzekļu vadīšanu. Tālab, nosakot 2. grupas transportlīdzekļu vadītājiem veicamās veselības pārbaudes, dalībvalstis 2. grupas transportlīdzekļu vadītājiem var noteikt stingrākas prasības nekā 1. grupas transportlīdzekļu vadītājiem, lai konstatētu iespējamus "garīgas darbības traucējumus", kā tie ir minēti Direktīvas 2006/126 III pielikuma 13.2. punktā.
- 32 Turklāt ir jānorāda, ka Direktīvas 2006/126 III pielikuma 13.1. un 13.2. punktā ir precizēti vērā ņemamie garīgas darbības traucējumi. Kā viens no tiem 13.1. punktā ir minēti "nopietni garīgas darbības traucējumi [...] traumas [...] dēļ", kur jēdziens "traumas" var apzīmēt dažādus psiholoģiskus traucējumus, ko nejausi izraisījis ārējs faktors. Šajā tiesību normā ir minēti arī "personības traucējumi, kas nopietni pasliktina spriestspēju, rīcību vai piemērošanās spējas".
- 33 Šajā ziņā Bulgārijas valdība savos rakstveida apsvērumos ir norādījusi, ka pamatlietā aplūkotā tiesiskā regulējuma mērķis ir noteikt psiholoģisko piemērotību vadīt transportlīdzekļus bez riska izraisīt ceļu satiksmes negadījumus, ņemot vērā atbilstošās psiholoģiskās īpašības profesionālajā ziņā. Tādējādi šajā tiesiskajā regulējumā paredzētās psiholoģiskās piemērotības pārbaudes beigās esot iespējams gūt tostarp prognozes par attiecīgās personas uzvedību nākotnē ceļu satiksmē un par negadījumu izdarīšanas risku, pamatojoties tikai uz psiholoģiskiem un nemedicīniskiem kritērijiem.
- 34 Šādos apstākļos, ja iesniedzējtiesa apstiprinātu, ka minētajā tiesiskajā regulējumā paredzētais psiholoģiskās piemērotības tests tā tvēruma un mērķu ziņā atšķiras no Direktīvā 2006/126 paredzētā garīgās piemērotības pārbaudījuma, psiholoģiskais tests, kas nav balstīts uz šīs direktīvas prasībām un kas tādējādi nav veselības pārbaude tās III pielikuma izpratnē, nevar tikt uzskatīts par atbilstošu Savienības tiesībām. Tas apdraudētu ar minēto direktīvu izveidotās sistēmas korektu darbību, kuras mērķis ir ļaut personām, kas atbilst tajā paredzētajiem nosacījumiem, apliecināt attiecīgās kategorijas transportlīdzekļa vadīšanai nepieciešamās spējas. Kā izriet no Bulgārijas valdības apsvērumiem, profesionāliem vadītājiem noteikti ir jābūt derīgai vadītāja apliecībai, kas nozīmē, ka tie ievēro Direktīvas 2006/126 III pielikumā paredzētās normas

par fizisko un garīgo piemērotību, kā arī tās II pielikumā minētās normas par braukšanas prasmēm un stilu, vadot attiecīgās kategorijas mehānisko transportlīdzekli. Tomēr šīs normas pieprasa vispārēju pretendenta profila vērtējumu, ņemot vērā it īpaši tā stilu un tā spēju droši braukt.

- 35 Savukārt, ja iesniedzējtiesa uzskatītu, ka pamatlietā aplūkotā psiholoģiskās piemērotības testa mērķis ir iekļauties dalībvalstīm piešķirtajā rīcības brīvībā attiecībā uz stingrākām veselības pārbaudēm, kas minēta šī sprieduma 30. un 31. punktā, ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru minimāla saskaņošana neliedz dalībvalstīm saglabāt vai ieviest stingrākus pasākumus, tomēr ar nosacījumu, ka tie nevar būtiski apdraudēt attiecīgajā direktīvā paredzētā rezultāta sasniegšanu un ka tie atbilst LESD. Šajā ziņā Tiesa ir norādījusi, ka šādi pasākumi, lai gan tiem ir ierobežojoša iedarbība, var būt attaisnoti, ja tie atbilst primāram vispārējo interešu apsvērumam, ja tie ir piemēroti, lai nodrošinātu izvirzītā mērķa īstenošanu un ja tie nepārsniedz šā mērķa īstenošanai vajadzīgo (spriedums, 2016. gada 7. jūlijs, *Muladi*, C-447/15, EU:C:2016:533, 43. un 44. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).
- 36 Bet – un to pārbaudīt ir iesniedzējtiesas ziņā – no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem neizriet, ka pamatlietā aplūkotā tiesiskā regulējuma mērķis ir novērst riskus un papildu un īpašu bīstamību satiksmes drošībai, kas saistīti ar 2. grupas vadītājiem prasīto garīgo piemērotību. Bulgārijas valdības paskaidrojumi neļauj *prima facie* secināt, ka pamatlietā aplūkotais psiholoģisko spēju tests ir paredzēts, lai precīzāk vai pamatīgāk noteiktu iespējamus garīgas darbības traucējumus, kādi tie šīs grupas vadītājiem ir uzskaitīti Direktīvas 2006/126 III pielikuma 13.1. un 13.2. punktā, kas varētu traucēt satiksmes drošībai. Līdz ar to šķiet, ka šis tiesiskais regulējums pārsniedz to, kas ir nepieciešams, lai nodrošinātu ceļu satiksmes drošības mērķi, un, ciktāl tajā ir noteikts, ka vadītājiem papildus derīgai vadītāja apliecībai ir jābūt izziņai par psiholoģisko piemērotību, var būtiski apdraudēt Direktīvā 2006/126 paredzēto rezultātu.
- 37 Šādos apstākļos fakts, ka derīgas vadītāja apliecības turētājiem papildus ir jābūt šādai atsevišķai izziņai par psiholoģisko piemērotību, būtu nepieļaujams papildu ierobežojums, jo vadītāja apliecība, ko dalībvalsts ir izsniegusi saskaņā ar Direktīvas 2006/126 1. panta 1. punktu, ir jāuzskata par pierādījumu, ka šīs apliecības turētājs atbilst šajā direktīvā paredzētajiem izsniegšanas nosacījumiem dienā, kad viņam tika izsniegta minētā apliecība (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2012. gada 26. aprīlis, *Hofmann*, C-419/10, EU:C:2012:240, 46. punkts, un 2021. gada 29. aprīlis, *Stadt Karlsruhe* (Atjaunotas vadītāja apliecības atzīšana), C-47/20, EU:C:2021:332, 28. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra), un tāpat tai ir nepieciešamais pierādījuma spēks, lai apliecinātu garīgo spēju vadīt attiecīgajā kategorijā ietilpstošu mehānisko transportlīdzekli.
- 38 Lai gan Direktīvā 2006/126 ir prasīta tikai minimāla valsts tiesību normu par vadītāja apliecības izsniegšanas nosacījumiem saskaņošana, šajā direktīvā tomēr arī tiek izsmēloši saskaņoti dokumenti, kuri apliecina tiesības vadīt transportlīdzekli un kuri dalībvalstīm ir jāatzīst saskaņā ar tās 2. panta 1. punktu (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2017. gada 26. oktobris, I, C-195/16, EU:C:2017:815, 57. punkts, un 2021. gada 29. aprīlis, *Stadt Pforzheim* (Atzīmes uz vadītāja apliecības), C-56/20, EU:C:2021:333, 42. punkts). Kā ģenerālvokāts ir norādījis secinājumu 63. punktā, saskaņā ar Direktīvu 2006/126 izsniegtas vadītāja apliecības esamība līdztekus citam valsts dokumentam, kas būtībā pilda to pašu funkciju, līdz ar to ir izslēgta.
- 39 Dalībvalstis arī nevar pieprasīt pierādījumu par garīgo piemērotību transportlīdzekļa vadīšanai īsākam laikposmam nekā vadītāja apliecības derīguma termiņš.

- 40 Pirmām kārtām, saskaņā ar Direktīvas 2006/126 7. panta 2. punkta b) apakšpunktu dalībvalstu izdotām C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 un D1E kategorijas vadītāja apliecībām administratīvais derīgums ir pieci gadi un šīs direktīvas 7. panta 3. punkta a) apakšpunktā ir prasīts, lai vadītāja apliecības atjaunošana būtu pakārtota tam, ka šo kategoriju vadītāja apliecību turētājiem ir jāievēro minētās direktīvas III pielikumā noteiktās minimālās fiziskās un garīgās piemērotības prasības.
- 41 Otrām kārtām, lai gan ir taisnība, pirmkārt, ka Direktīvas 2006/126 III pielikuma 4. punktā tā franču valodas redakcijā ir paredzēts, ka, "pirms pretendentiem pirmoreiz izsniedz transportlīdzekļa vadītāja apliecību, viņi iziet veselības pārbaudi, un turpmāk vadītājiem, atbilstīgi vietējai valsts sistēmai tajā dalībvalstī, kur viņi pastāvīgi uzturas, jāiziet veselības pārbaude ik reizi, kad tiek atjaunota viņu vadītāja apliecība", un, otrkārt, ka bulgāru valodas versijā nav šīs beidzamās teikuma daļas, šīs pēdējās minētās tiesību normas dažādu valodu versiju ņemšana vērā ļauj secināt, kā tas izriet no ģenerāladvokāta secinājumu 49. un 50. punkta, ka tā ir jāinterpretē tādējādi, ka attiecīgā pārbaude ir jāveic, atjaunojot vadītāja apliecību.
- 42 Tas, ka Direktīvas 2006/126 III pielikuma 4. punkta bulgāru un franču valodas versijas pilnībā neatbilst citām Direktīvas 2006/126 valodu versijām, nevar būt iemesls atšķirīgai šīs tiesību normas interpretācijai.
- 43 Atbilstoši pastāvīgai judikatūrai ar nepieciešamību vienveidīgi piemērot un līdz ar to interpretēt Savienības tiesību aktu nav pieļauts ņemt vērā tikai vienu no versijām atsevišķi, bet ar to tiek prasīts, lai [akts] tiktu interpretēts, pamatojoties gan uz tā autora faktisko nolūku, gan arī uz mērķi, ko tas vēlas sasniegt, ņemot vērā esošās versijas visās valodās (šajā ziņā skat. spriedumus, 1969. gada 12. novembris, *Stauder*, 29/69, EU:C:1969:57, 2. un 3. punkts; 2013. gada 12. decembris, X, C-486/12, EU:C:2013:836, 19. punkts, kā arī 2014. gada 15. maijs, *Timmel*, C-359/12, EU:C:2014:325, 63. punkts).
- 44 No citām Direktīvas 2006/126 valodu versijām skaidri izriet, ka Savienības likumdevējs ir centies nodrošināt, lai veselības pārbaudes sakristu ar vadītāja apliecības atjaunošanu, un aplūkotajās tiesību normās nav minēta iespēja dalībvalstīm noteikt 2. grupas vadītājiem īsākus termiņus starp veselības pārbaudēm. Kā norādīja iesniedzējtiesa, šo interpretāciju apstiprina direktīvas 9. apsvēruma ceturtais teikums, jo tajā ir skaidri noteikts, ka šādām pārbaudēm būtu jāsakrīt ar vadītāju apliecību atjaunošanu un tādējādi tās būtu jānosaka atbilstīgi apliecības derīguma termiņam.
- 45 Tāpat, lai gan Direktīvas 2006/126 7. panta 3. punkta piektajā daļā izņēmuma kārtā dalībvalstīm ir ļauts atsevišķos gadījumos ierobežot jebkuras kategorijas autovadītāja apliecības administratīvo derīguma termiņu, "ja konstatē vajadzību piemērot biežākas medicīniskās apskates", lai nodrošinātu ceļu satiksmes drošību, šī tiesību norma apstiprina to, ka veselības pārbaudēm ir jāsakrīt ar vadītāja apliecības atjaunošanu un tādā tās ir nosakāmas atbilstoši šīs apliecības derīguma termiņam.
- 46 Visbeidzot ir arī jānorāda, kā to apgalvo Eiropas Komisija, ka Savienības tiesībās pamatlietas faktu rašanās laikā jau bija tiesiskais regulējums profesionālo kvalifikāciju atzīšanas jomā, lai ņemtu vērā drošības prasības saistībā ar kravu un pasažieru pārvadājumiem, proti, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/59/EK (2003. gada 15. jūlijs) par dažu kravu vai pasažieru pārvadāšanai paredzētu autotransporta līdzekļu vadītāju sākotnējās kvalifikācijas iegūšanu un periodisku apmācību, par Padomes Regulas (EEK) Nr. 3820/85 un Padomes Direktīvas 91/439/EEK

grozīšanu un Padomes Direktīvas 76/914/EEK atcelšanu (OV 2003, L 226, 4. lpp.), kurā nebija ietvertas nekādas īpašas vai papildu prasības salīdzinājumā ar Direktīvā 2006/126 noteiktajām prasībām profesionālo autovadītāju garīgās piemērotības novērtēšanai.

- 47 Ņemot vērā visus iepriekšminētos apsvērumus, uz uzdotajiem jautājumiem jāatbild, ka Direktīvas 2006/126 7. panta 1. un 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie liedz dalībvalstij noteikt pienākumu C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 un D1E kategorijas transportlīdzekļu vadītāja apliecību turētājiem, kuru fiziskā un garīgā piemērotība transportlīdzekļa vadīšanai ir tikusi pārbaudīta, izsniedzot šo vadītāja apliecību, un kuru mērķis ir strādāt par transportlīdzekļu, kas paredzēti personu vai kravu pārvadāšanai, vadītājiem, papildus viņu vadītāja apliecībai būt apgādātiem arī ar izziņu par psiholoģisko piemērotību, kuras derīguma termiņš ir isāks par minētās apliecības derīguma termiņu.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 48 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība izriet no tiesvedības, kas notiek iesniedzējtiesā, tāpēc tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2006/126/EK (2006. gada 20. decembris) par vadītāju apliecībām 7. panta 1. un 3. punkts

ir jāinterpretē tādējādi, ka

tie liedz dalībvalstij noteikt pienākumu C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 un D1E kategorijas transportlīdzekļu vadītāja apliecību turētājiem, kuru fiziskā un garīgā piemērotība transportlīdzekļa vadīšanai ir tikusi pārbaudīta, izsniedzot šo vadītāja apliecību, un kuru mērķis ir strādāt par transportlīdzekļu, kas paredzēti personu vai kravu pārvadāšanai, vadītājiem, papildus viņu vadītāja apliecībai būt apgādātiem arī ar izziņu par psiholoģisko piemērotību, kuras derīguma termiņš ir isāks par minētās apliecības derīguma termiņu.

[Paraksti]